

דָם טִיבָעֵל.

א בילד.

פָּנִים אֶבְרָהִים רַיִזּוֹן

וין ערנער פון פרעהר ? הימטטן, אונ
בחור, נור צוצומאכען רוי אוינגען, אונ
איין דער פינטער צ' געהטקען...
האבען ווי נאר קערגעטען :
— יונה אונ א בערטיטער; אונ דער
וועיספער בילעט צו ווי דאר פניט אונ
ニישט נאר קיין נרויסע מעלה...
או טגעחת מהז א שדר, קוקט מען,
דער עיקר, דער חוץ ואל ווין געוניה,
און יונה חי די דאר ער איז נישט געהטן,
איין ער פיו צו דער חתונה נאכלייעבען
געונר; האט קאנטאל אונ דוי יהארען
ニישט געוואסטן פון קיין אפא-וואעהטן.
פון א קליגען און רוי אויארען, אונ
האט ער נאך וועטמען אמאָל סכבר נשי-
וועו מיט א פאטש איז יונגען איזיגען.
לאעען די באָק אויפֿ אַנְגִּיעַ צָהָל
רי נרעבע; אונ דער געטאַטער האט
בשעת מעשה געטלילט ווין טיוואָלט
אייהם דער לאָנט טיט עפעס א טריינען
אַבְּגָנְבָּרָכָעֵנְגָּן צְמִיחָן פָּוֹן אֶפְּוּם, וְצָלְבָּעָן
פָּרָטָמָנְטָן אַיִן וְיךָ רֵי אַיְנָעָן הָרָמָקִיט
וחאָס אַשְׁטִוּן...
רי מוטער האט זיך שטארק מציע
נעםען : — אונ זוי לאָגָן אונ דאס טאָקי דער
שייער, ער ואל אווי זיעזע אַ גַּנְגָּעָר.
טאי — 8 נאָלָר, אווי ער ואל דאס אווי
ברזיבען וואָרטען אויטִיךְ שטיקעל נויקו...
און פְּסָדָר זיך נִשְׁטְּפָעָט נִים פָּאָן :
— אלץ זו ; כַּהֲבָד רֵיר גַּעֲנוֹת :
האלט דיך ניישט אונ נרויסען. כל ומָן
טְּבֻחָת דִּין — טָהָר ; דִּין שְׁכָל האט
פָּוֹן בָּאָלָר גַּעֲנוֹת אַיִף אַ גַּרְוִיסָּעָ פְּרָה...
וון זון באָלָר, אָו דער פרִיסְטָטוֹן אַוְן
אליעל אַוְן שׂוֹן דער אויראַדְנִיק, וועל-
כער ריכט זיך צו בעקוטען מצוֹת פָּוֹן
די יורהן — אוֹרָאִי אַוְן אוֹרָאִי אַיְרָעָל,
רָוּפְטָעָד זיך נאָךְ קְרִינְדְּלִיכְעָר אַן :
— נו, נאָלוֹפְּפִישִׁיק, דָּאִיטָּעָ יְעוֹאָ
וּוּסְּקָאָטוֹן בְּלָאָהָאָרְדִּין, נָאָסְפָּאָרִיט
פְּרִיסְטָאָבָּה, דָּאָרָאָן.
סְּהִילְסְּטָלְלָה לְאָוֹט, יְודָעָלְךָ, דָּוּרְבָּנְעָה
דָּעָם אָרוֹן הַנְּרוֹלָל אַלְיָוּן.
אין רוי יורהן זענָזָן טְּשִׁקָּאָהָעָ צו
וּוּסָּעָן, וּוּסָּעָט דָּעָרָ פְּרִיסְטָטוֹן דָּא
פְּאָרְגְּנָעָהָטָן.
און אָמְעָד בְּעַל-הַעוֹנִיק גַּעֲהָת צו
זָוָם פְּרִיסְטָאָה, הַלְּעָטָעָנְגִּיבָּ דָּאָס הַיְּטָעָל
און האָנָּדָה, אַוְן חַעְנְדָט זִיךְ :
— פְּלָאָחָ דִּיעָלָא, מָאָסָ אַוְלִיעָ-
טִיעָת.
דָּאָס אַל הַצְּסָעָן : אָ בִּוּטָעָר עַפְּקָן.
דָּעָרָ בְּרוֹק אַוְן אַחֲקָנְעָלְיוֹנָן.
זענָזָן שִׁוְּן יְוֹרָעָן בְּעַלְנִים צו הַעֲרָעָן,
דָּאָס וְעַט אִירָּם, דָּעָם דָּזְוִינָן בְּעַלָּ-
הַעֲרָעָה, דָּעָרָ פְּרִיסְטָאָה עַנְטְּקָעָן.
און זיך נוינָעָן אַוְן רֵי אַוְיָרָעָן אַוְן
וּזְהַעָרָעָן מִי דָּעָרָ פְּרִיסְטָאָה גַּיְעָט דָּעָם
בְּעַל-הַעוֹהָה אַלְעָאָפָּה אַוְן פְּלִיצָעָן אַוְן
אַגְּנָטָ קְרִינְדְּלָךְ :
— וּוּסִּיאָ אַסְּפָרָהָוִיט...
און יְרוֹעָן פְּקָדְטִיטְשָׁן צָמָס :
— עַס וְעַט אַלְמָן אַוְן אַדוֹנָנָן וְזַיְן.
און אַיִן שְׁטָעָטְנִילָן אַיִן חִרְוָה...
און אַלְעָן אַרְאָקָרָס קְלִינְעָס טִיכְלָעָל,
וְזָאָס אַיִן עַולָּת לְרוֹולָה אַיִּמְמָל אַיִן
יְאָהָר.

בדרכה, אין דער טריוקעניש, ווּם
ווערט דערצעעלט אין חמץ — אין נאר
מצהיר אונדרער, אונדער, ואס ראמס
שעדידישלען טיבעל, וואס אין אאנע
יאחר בחרכה געהון ואל מיט א מאל
ויך אין אים גראוחאנדרלאז!

— אוניאת'ער יס! אווי האבען יי
דען זיך גע'זרישע, אונקונדרין זיך
דאס מאט'יר ווארט אונז נויעט זיך אונ
שפירעט זיך אלע וויטען אונ רידר-
נרייכט שיי פאלר ראמס שטיפעלן פון
אהרן ליב דעם שטייער ...

— ער מעת נאך דו שטוב אהעכ-
תראגען! ואנט אונזער מיט שרעק. אבער
אונז טיט נרויס הכנעה פאריז טיך.
אבער דעם אמרת מוו מעז מורה זיין
אולינס האבען נאך דו שטערהייש זיין
דען ווּת זוכת ניחען. איזן יאהר בלויין
ווזי דער טיכעל האט זיך שטארק צי-
שפיעטל החיט זעם רעדראיבעט כלוּו
בזונז פונראטטען פון שטפעל.

אין פועלע האבען אווי גאנזען, אונ
דער טיך זאל דאס שזיקעל אונגאנ-
צען פערטרונקען... אמרת טאקן — צו
אהרן ליב דעם שמירוד האט קינער
נארכנשע געהאט. אבער מען וואלט
איהם דען חיליה, זיך לאווע טרינקען ז
טען וואלט אידם אונדערעו ער מען זיך
טיט וויב אונ קינדרעו ער מען זיך
שווין פערלאזען אויף וויל...
נאך, זיך גאנזען. אונז האט נאך
קינטאל ניט פאמידט, אונ אונ דער
שטיול האט מען עם בערוייערט ...
וואלט דאס טיכעל עפיז איזום-

וירחונקיטט. פון וואס ו' ואלען נישט רעדען, און אויסלאזן פלענט ויך שטעהנין מיט דעם, או דאס לעבען און א שערר וועגן, או מען טו קאסט-הען פאר יעדן טרייט.

אלנטאל האט ער אונגעזהייב און דראן וועגן הצלאן' נוקא.

— איזה טראכט אטאל, העלא, חע-יגען דעם וואס עם חזט ווין טיט איזיך און א יהה, און צהט, און ציהן איזה ארכום, די טאטערלונגנ-איידרטן געהן אוחק, שי פאריזטיג, העלא;

דרערנאל האט ער שיין אונהערצינער גערערט... ער ווים אלץ ער ווים, או ווין חבר מאניש אינו פערלייעט און הצלאן' און העלא אינו צו מאניש'ען אויר נישט גליכנאלטיג, נור ער, יא-קאפ, מאכשעם חבר, אינו אויך פער-לייעט און איה, ואל וו ויך איינמאל פאר אלע פאל בעטליעטען, חילבזען ז', און דאס וואס מען ואנט, או ער, טאניש אינו א נז פרקטינישער און צו קארגנץ:

— דאס אינו א ליגען, הצלאן' א בעמיאו חיט איה, איך אוא קארגנץ, וו מען מאהט טיה, געה נעהטצען א פרוי און א גראשן, איזה וויסט, הצלאן' איך טרייב יעדן מג אריז שרבנים מיט אועלכע רייכע פארשלאנען, און ער האט איה דערזהלט, או אטאל האט ער געליטען הונגר און כייט און אונטער חיט ער, וואס דאס אינו אונזים לעבען. קרייהער דראף מען שטפרק וערען, און דערנאל קלערען פון פערבריגגעגענשאָן, פון ביבער און פילדער, וואס מאניש דער לקפזיזונג האט עס שטעהנרגיג און יונגען.

אונ ער רגע האט ער פאר הצלאן' זיך איזה אונגעגעט דז פראָז-זע: "וואס וויטערו?" קערנץ וויטער קאן און נישט, די עטערן ווונען געריקט און אפילו ווען ז' וואלט זיך דאס טענאלבקעט ז' לעבען, וואלט זיך דאס זיך איזה שיין אוי אונגעגעט און הארצען און ז' האט נעדאקט גאט, ווען ז' האט נעהנדיגט די נומנאויע, וואס ז' און שיין פטור נעהאלען פון דעם "וועברעמען"... ניין, לשנגן ווועט ז' שיין נישט, און דא האט ע בעטערקעט, או דער פאטער און די ווטער ער זיליעב איה אוט-רויהיגער גזוארען, פַּי ז' און אויך געווען די פראָג: "וואס חיטטער מיט געווען זיך פַּאַטְּפַּעַן?"...

אונ ז' האבען זיך פשוט דערךעהט ווען די צוויי חברים טאניש מיט יא-קאפ'ן וועגן געהארען שטעהניג ארכינ-געעהרums או ז' און שטוב, טאטער, ווועט זיך עס זקלעטען ו' האט פַּאַטְּפַּעַן-טאטע-געטראָכ', אועלכע בחרום מיט אועלכע בעטערקעט, "וואס פַּאַטְּפַּעַן?"...

העלאן' און מער בעקצלאָן געה-ראָן, רען מאניש. יענער קלענט איזה ברײַן-זען ביבער און ז' פַּרְעָנָן בְּלֶדֶג אַיִּינָהָם לֵיאָנָן, ער קאן דעלאטירען שעהן, און און שטארט און ער בע-קאנט מיט רייכע יונגע-ליט. הצלא האט געהואוט, או מאניש דאס קלענט לייב א לעב צו טהו, נאר דאס קלענט איה וועניג קיטירן פְּרִיהָעָר.

טיט יאקאב'ן קלענט ז' די ער שטצע עיטט עיגנער פְּרִיהָעָר גַּעֲנִינְגָּעָן, ער קלענט זיך געהארען און איזה אודרינען. נור וערעט מאל ווען ער קלענט קומזן, קלענט ער אנדר איבערלאָזן און מאנץ אוט.

וְעַל בָּעֵן ?
(סִכְמָעָן)

מען און פֿרִינְדֶּלֶה, זי בְּגַדְאָרֶף אֲבָנָר
נוֹר בְּלִיבְבָּעַן סִיטָּמָעַן פָּקָן זי בְּעַזְוֹנוֹ
דָּרָר אָונָן אֲפָרָעָג טְהָוָן :
— פְּאַנְיָעָ, יַאֲקָבָעָ זָהָן גַּעֲגָלָט
אַיְצָר אֲבָנָר קַאֲלָעָנָעַ, מְאַנְיָעָ ?
אוֹן יַאֲכָבָעָ עַנְטְּמָעָרָט אַיְזָוִי :
— אֲוֹאַילְעָדָר בְּחָרָר מְאַנְיָשׁ, טְזִין
הָבָרָר, נְוָר אֲבָנָסָעַל זָוָן סָאנְטִימָעָנָטָל .
צָוְקִיעָל אַלְעָבָעָ גַּעֲמָהָוָן אָונָן פְּעַמְרָאָרָכָט
וְזָרָנִישָׂמָט, וְאָסָטָמָרָגָעָן קָאָן זָוִוָּן זָאָר,
אוֹוָי אָונָן גַּלְעָמָטָיוָן אָרָן אֲוֹאַילְעָדָר
בְּחָרָר, זי גַּעֲגָלָט עַר אַיְצָר, הָעַלְאָוָן
אוֹוָי, זי בְּלִיבְבָּעַן אַלְמָיָן מִיטָּמָעָנָשָׂן
אוֹן פְּרָעָמָתָבָי אַיְהָם רֵי וְלְבָעָ פְּרָאָגָעָ :
בְּעַקְוּבָט זָעָאָנָמָעָר :
— יַאֲקָבָעָ, הָאָ יַאֲקָבָעָ דָּאָס אָ� אַ
צָוְקָנוֹתְיִנְגָּרָ פָּאָנוֹגָנְטָקָיָ, אַ קְלִינְגָּר,
אֲבָנָר דָּרָר אָרָן טְרוֹקָעָנָר יְזָמָן, וְאָרָטָן,
עַר וְאָקָסָתָנָאָר אָ�וָן מִיטָּיָּהָם וְאָקָסָתָן
וְזָנִיָּהָמָטָמָט, וְאָסָטָמָרָגָעָן 8 מְתָאָגָעָ וְעַרְתָּהָעָר
מְתָהָרָפָעָרָשָׂיָנָעָרָט אָמָטָל אָ�וָן עַר
מְתָרָהָרָגָעָנָעָלָעָן, הַיָּנָטָהָשָׂיָן גַּיְשָׂמָט
אוֹוָי... אָונָן אַיְצָר, אַטָּן, הָעַלְאָה, זי גַּעַ-
פְּעָלָט אַיְצָר אַקָּבָעָ ?
נוֹר הָעַלְאָה דְּרַעְצָמָלָט זָוָן בְּיִרְעָן
גַּיְשָׂמָט, זָהָן זָעָמָעָלָעָן אַיְהָה, זי הָאָטָמָט
אַשְׁוּעָרָעָ אַיְסְגָּבָעָ פָּאָר זָוָן זָוָן בְּעַ-
דָּרָאָרָפָעָ אַיְסְקָלִיבָעָן פָּקָן זָוָן בְּגַדְבָּעָן אַיְנָעָם,
אוֹוָי. אָונָן קָאָפָעָ עַגְבָּרָטָם עַמְּפָדָר :

— הָעַלְבָּעָן ?
כָּאָטָמָס זָי אָונָן נָאָר זָוָן, נְוָר בְּאָלָר
חוֹן זָי הָאָטָמָסָעָמָטָרָאָנָעָן אָונָן שְׁמָעָרָגָעָן צְוֹאָת .

אהר, וחם ענגן איזור פערואוטערט
ענארען. און יד הטקרה: חייה רזיע האט זיך
עם ווינטער פערקוחלט און זיך קראנק
עלענט. געלעגען א פאר וואכען, נע-
אט א דראקטאר, אבעניאנט זידוי און
ישטורברטן.

הַרְשִׁיל אָיוֹנוֹ גַּעֲוָאַרְעָן אַוְיְגַעְלָעַבְטָן,
פֶּעַם גַּיְעַד הַאַפְּקָנוּנְגָּעַן הַאַבְּפָעַן אַנְגָּהָהָוִיּוֹ
עַזּוֹ וְזַד חַבְעָנוֹ אַיְן זַיְן טָה, אָוֹן עַד
אַסְטָט וְזַד דָּרְפִּיהְלָט אָוֹי יוֹנָן אַיְן פְּרִישָׁ
זַיְן זַיְן גַּעֲוִיסָעַן אָיוֹ אַיְיךְ רַיְזָוּן גַּעֲוָעַן,
אָיוֹ שַׁזּוֹן גַּעֲוָעַן נַהֲעַנְתָּן צַו שְׁבָעִים,
דָּקְמָאָר הַאַט עַד צַו אֵיהָר גַּעֲרָבָעָנָט,
אָסָס נַאֲךְ הַאַט עַד גַּעֲקָאנְטָטָהָוּן ?
הַאַט וְזַד הַרְשִׁיל אַגְּנָעַתְהָוּן דָּאָט
שְׁבָהָרְגָּעַן בְּנָד אָוֹן דָּעַר וְזַבְעָן, אָוֹן
שְׁדָרְכִּים הַאַבְּעָן אַגְּנָעַהָוִבְעָן רַיְרָעָן
הַדְּרוֹבִּים, אָוֹן אַיְין שְׁדָרְכִּן הַאַט אַיְדָם
אַרְגְּנָעַלְאָגָעַן אַוְיְבָעַל פָּנָן אַדְאָרָף .
וְזַיְונָנָהָוּן, אַגְּנָעַתְהָוּן דָּרַיְ קִינְ
עַד פָּנָן עַרְשָׁתָעַן מָהָן, אָוֹן הַרְשִׁילָעָן
זַיְן עַם גַּעֲעַלְעָן אָוֹן אַיְן אַפְּרָחָן.
זַיְן אַרְום חַתְּגָה גַּעֲהָאָט .

או און העristol אווי ביטמאן און
עומעלג געוויכען און קפין קונה האט זיך
ראדע נוישט נומאכט, האט ער זיך
ערטראכט, און דיי געדאנקען וענגן
וואזען אוזעלכע זיעסע, ליעבען, און ער
אטצעט זיך פאר: אט דאס יונגעעלע
עסט זיין אוא קלארינקס, מיט שואר-
ע געקרויוועט פאהוילער, מיט שואר-
יג הערלעהן, מיט א פלייך שען יודיש
יגטץ, נאך דעם אלטען זיל וועט

"די נקמה".

פָּנִים אֲגַנוּעַר פָּאַרְיוֹעַר קָאַרְעַסְפָּאַנְדְּעַנְטַ).

הנורווגי — דע ראטשילד חאט לעזצטנס
גענישרובן א פאַסְגָּן דָּו נְקָהָה, ועם געהה
און פָּרְלוֹן-טָאַפְּצָרֶר.

פָּאַר דָּאַר פְּרַמְּסָג אָוֹדוֹ פִּיעָסָע דָּוּכָּבָּ
עֲגָנָגָן זָוּנוּ וְנוּט בְּעַסְלָרְקָט. דָּו קְרוֹטְוֹקָעָר
אַבְּגָעָן זָוּ אַרְמְינְגָנְטָעָן בְּיוֹן הַנְּעָרִים, סָנוּ
קְפָּלְבִּיגְגָּה פִּיכְבָּקָעָם צְיָאָסָקָן, וְוַיְלָ פָּאַר אָוּהָ
פְּעוֹנְדָּרָה, לְוִינְטָה זָךְ מְכַתְּסָאָה גָּוֹט, דָּוּ
עַדְרָאָר אָוּן הַאֲדָר גַּוְעָחָטָעָן.
קְיָוּ מְסִטְעָזְוֹרָק אָוּן דָּיָן נְקָהָה
וְדָרְאי גָּוֹט. נְאָר גָּאַךְ אַיְוָרָהָן וְקָרְטָהָן זָוּ
אַוְיךְ גָּוֹט בְּעַהְעַדְלָטָן גְּחוּמָרָעָן, אַעְלָל צָוְיָן
שָׁעָן רְזַמְּשִׁילְרָה, דָּעָם שְׁרַבְּפָרָה, אָוּן דָּוּ
קְגָלְעָנָעָן זָוּנְגָּסָקָה, דָּאַקְּטָהָן מָוָה, 8
סְטוּלָלָרָה פְּרַבְּגָסְמָנָעָר קְסָפָה, דָּו פְּרָגָן
נוּוּוּשָׂעָךְ דְּרָאָסְטָרְגָּן פְּעַרְרוֹסָט אַפְּסָעָל
צָעָם דָּאַר «גַּעַלְדָּר מְאַגְּרָךְ» קְרוֹטָהָן זָוּ אָנוּ
הַרְגָּנָה אַרְטָ�... זָיכָּן זָוּ אַוְדָם אַנְטָרָצָיָן
אַגְּלָלָעָן טִימָס זָוְרָג שְׁאַגְּנָעָג פְּאַרְצָרָן...
צָי זָיכָּן «נְקָהָה» אָוּן רְאַטְשָׁלָד צְוַעֲרָאָן
אַפְּנָמָן טִימָס אַבְּדָה בְּרַעֲמָנָיָה, נְפָאָלָס הַאֲתָ
אלְמָוּן.

מִזְיסָט

מִתְאַדְּגָע אָנוּ דָּעַר נִפְכָּט, אָנוּ עַר פָּעָר-
טְרָאָכֶט זִיךְ : — אָנוּ אָטְה הַבָּא אָנְךָ אֲפָנָעָרָבִּיט
אָזְוֵי פְּנֵיעַל וְאָהָרָעַן, וְאָנוּ אָטְבָּשׁוֹת נָעַן-
וְעַן אַרְיִינְגְּנָעָזְיָונָעַן, שְׁטָעָנְדִּיגַּע גְּנוּוּזְעַן
פְּעַרְהָאוּעַט, אָנוּ אַיְצָט, אַיְצָט פַּעַי וְאַם
בְּנֵי אָנְקָעָנְטָלִין גְּעַבְּלִיבָּעַן ? אַיְצָט
בְּנֵי אִינְקָעָבָּיִוּן, אָהָנוּ אַקְיָנָר, אָהָנוּ
בְּחָוֹת, שְׂוִין מִיטַּט אַוְיִסְעָר בָּאָרֶד, בָּאָלֶד
וְעַל אִינְקָרִינְגַּע דִּי לְעַצְעַט, פָּאוּוּסְטָמָן-
קָעַן, אָנוּ וּעַל וּוּעָרָעַן גְּנוּרוּעַן אַפְּזָעַן
גְּעַבְּעַן דִּין וְחַשְׁפָּגָן, מִיטַּט וְאַם וְעַל
אִינְקָרִינְגַּעַן פָּזָן דָּעַר וְעַלְתָּן ?, וְיַעַר
וְעַט מִיר גְּנוּרָעַנְקָעַן ? אָנוּ אָוּסָעַן וְעַט
נָאָךְ כְּתִימָת הַנוּלָּל, צְדוֹק הַרְיָן זָנָעָן,
וְעַר וְעַט נָאָךְ מִרְ קְרִישָׁן יָנָעָן ? ..

לְהַיִּת עַד זֹּעֲזָעָן פָּרֶטְרָאכֶט, אֵין
פְּגִסְמְטָרְדָּר עַדְרָנָק, וְאָס אַיְוּ עַדְלִיךְ
צָוּמָ פָּחָד קָוָן אַשְׁרָמְטְרִינָעָ נָאכָט,
הַלְּבָט אָן שְׁפָרָאצָעָ אָן הַאֲרָצָעָ
אָן עַר דָּרְמָהָנְט וַיְזִיְּ דָּקָאָ
פּוֹרִירָם הַאֲבָעָן אִיהָם גַּעֲוָאנָט אַפְּמָאָלָּ
אָן עַר וְאָלָט גַּעֲקָאנָט הַאֲבָעָן קוֹנְדָרָה,
נַאֲר דָּרָר חַבְרָן אָנוּ אָנוּ אַיְהָר, אָנוּ
חַיה רַויּוּעָן, אָנוּ עַר, עַר אָנוּ גַּעֲמָעָן
פְּגָרָנָאָרָט, סָ'אָיְיָ דָּא אַנְרוֹסְמָרָגָר
אוֹוָפְּ דָּרָר וְעַלְטָה. הַאֲמָט עַר דָּעַטְלָסָט
גַּעֲעַנְטָפְּעָרָט — אָנוּ דָּרָר קָאַזְקָעָר וְלָל —
הַאֲמָט אַיְיךְ עַפְּעָם נִישְׁתַּגְּעַנְטָפְּעָרָט
בְּפִרְוּשׁ ... דָּאָס גַּעֲוָעָלָב אַיְוּ נָטָגְעָוָעָ,
דָּרָר פְּרִיאָן שְׁטָאָרָק, אָנוּ עַר הַאֲמָט עַס
קָוָן קָאָפְּ אַרְיוֹנְגָּלָאָט ...
אַעֲזָנָד אָיְוּ שְׂוִין שְׁפָעָט, עַר אָנוּ
אַלְטָמָ, אָנוּ אַנְ'אַרְיָטָן דָּרָרָגָ, בַּיְ דָּי
יַאֲהָרָעָן גַּעֲהָן צָוָאָרָכָן אַנְמָט,
אַהֲיכָא וְטַלְיאָא פְּגָר דָּרָר וְעַלְטָה ...

אוֹן הַעֲרֵשִׁיל אָנוֹ גַּעֲוָאַרְעִין שְׂטִיל
פֶּעֶר־מֶרֶה שְׁחוֹרָה־תֶּ. אַיִינְעַנְלַאֲסָעַן אַיִן
וַיֵּד וַיְיִזְרְחַלְאַסְעַן אַיִן אַכְבָּר, שְׁטַעַנְדוֹגָן גַּעֲזָעַסְעַן
אוֹן גַּעֲקָוְקַט אַיִן אַסְפָּר. אוֹן אַמְּאַל
גַּעֲלַעַרְטַן אַוְיֵהָן קָוֵל, אוֹן דָּאַס קָוֵל
הַאֲטַט אַזְוֵי גַּעֲקָלְאַנְט אַיִן דָּרָר לַעֲדַגְעַר
שְׁטוֹפָ, אוֹן גַּעֲזַיְינְט מִיטָּ אַזְוָא אַיְנָעָרָ—
לִיבָּעַ בְּיטֻעְרַקְטַּ. הַאֲטַט הַיָּה רְיוֹזָן דְּרַפְּהַיְהַלְמַט וַיַּן בַּיַּן
שְׁעַר קָוֵל, הַאֲטַט עַס אַיְהָר אַיִן הַאַרְצָעַן
פֶּעֶרְלַקְלִימַט, אוֹן דָּאַס הַאַרְצַן אַנְטַ פָּאַר
בְּיטַעַרְעַ נְבוֹאָות. אוֹן פֶּעֶרְשִׁעְרַעְנַע
מְחַשְּׁבָה וַיַּן דַּי שְׁוֹאַרְצַעְמַהְבָּלִים קְרַבְּ-
בָּעַן אַיִן קָאָפָּ: נָאַט וַיְיִסְטַּ-טְרַאַכְתַּן
— וַיַּאַס עַס קָעַן וַיַּךְ נָאַר טְאַכְעַן אַיְףַּ
אַוְהָרַע אַלְמַעְיַהָה... אַיִן דַּי טְרַעְהַרְעַן
שְׁטִיקָעַן אַיְהָר תִּיכְפָּ אַיִן הַלְּדוֹן בַּעַי
דָּעַם גַּעַדְאַנְקָן, שְׁלִינְגַּט זַי דַּי טְרַעְהַרְעַן
אוֹן שְׁעַפְתְּשַׁעַטְ: רְבוּןָן שְׁלַעַלְמַן וְאַסְטַּ-
מְךָ אַכְהַבְעַן פָּן אָוָז בְּזַיְן אַיְסַפְעַן
אַלְמַעְיַהָר, גַּעַהַם טַרְשַׁוְן בְּקַסְעַר צַוְּ
דַּי נְשָׁתָה. אַיְרַעְרַ אַזְעַלְכַּע חַרְפָּתְ
וּבְישׁוֹת ...
אוֹן אַזְוֵי הַאֲטַט וַיַּךְ גַּעַזְיַגְעַן דָּרָר וַיַּ-
מְאַרְ, שְׁפַגְטַעְרַ דָּרָר וּוֹנְטַעְרַ, אוֹן הַחַרְ-
שְׁלַי אוֹן שְׁטַעַנְדוֹגָן גַּעַזְעַסְעַן קְעַרְיַונְקָעַן
אוֹן בְּיטַעַרְעַ מְחַשְּׁכָהָתְ, מִיטָּ חַיָּה רְיוֹזָעָן
קִיְּן וּוֹרְטַן נִישְׁתַּמְטַ אַוְיַסְנְעַרְעַטְ, אוֹן
חַיָּה רְיוֹזָעַ הַאֲטַט אַיִן דָּרָר שְׁטַילְ טְרַהָּהָ-
רָאָן גַּעַנְגַּטְעַן. אוֹן בְּעוֹיְיַן אַיְרַבְעַ אַלְמַעְ
גַּעַהַנְטַעְן מְבַזְּ, אוֹן עַס וּשְׁמַעְטַ אַזְוֵי
בְּעַרְ הַאֲטַטְן נָאַר וַיַּסְטַעְקַן דַּי
גַּעַזְעַרְעַן. אוֹן דָּרָר הַיְטַעְל אַיִן גַּעַזְעַן
זַוְאַקְלַאְרַעְרַ—זַהְעַתְ דַּרְ וּדְרוֹכִין טַעַנְמַ-
טָרַ—פָּן דָּרָר וּיְסַטְעַר הַלְּלַטְ בְּלָאַזְוֹן
אַזְעַלְכַע לִיעַבְעַ וּוֹנְדַלְעַ, אוֹן דָּאַס
גַּעַשְׁרַיְיַן פָּן דַּי וּשְׁאַפְעַם טְרַאנְט וַיַּךְ פָּן
אַיִן חַיָּה רְיוֹזָעַ גַּעַזְעַרְעַן מִיטָּ אַמְּלַל
דַּי שְׁפַיְוּרְקָעַ, וַיַּאֲנַזְעַלְבַּ
גַּעַטְהַרְמַיְ, אוֹן הַעֲרֵשִׁיל הַאֲטַט וַיַּךְ שְׂזִין
חוֹנְגַעְגַעְמַטְ, אוֹן פָּן דְּעַטְאַלְסַט אַזְוֹעַ
הַאֲטַט אַיִרְמַנְטַעְן: הַעֲרֵשִׁיל חַיָּה
רְיוֹזָעַם.

אהן פאו ווילדנבראָט.

דָשֶׁר יְהוּשָׁעַ פִּירְשָׁתָם

א-זעטאנזונדער היבט אריישער ראמאן

“אָזֶה בְּעַרְבָּתָה קָרְבָּן – רָאָזָר טָנָגָבְּלָהָם.”

VI

דער גאנצער קאָמֶפַּה-זֹלְיֻבַּ לְעַנְאָרָא!

די שטערענע רעד פון אלטֵן טאטראָס האָט אוּפַּ לעַנְאָרָא אַרוּפִּינְגְּוּזָן
געַן אַ שְׁרַקְעַן אַזְן וְהַאט אַגְּנָעָהְבוּעָן אַגְּנָעָנְצָעָן צַו פְּלַטְמָעָרָן.
לְעַנְאָרָא האָט אַיְצַט פְּעַרְשָׂטָאנְגָּעָן, אַז דָּעַר אַלְטָעָר וּוּטַּן עַרְטָאָרְדָּעָן
קִין שָׁוֹם זָאָר וּוּטַּשְׁוִין נִשְׁתְּחַלְּקָעָן, וְהַאט וּזְקָרְבָּן אַיְטָפָעָט אַיְגָּנְחוּהָן
פָּוֹן אַיְהָל אַרט אָזְן חָזָן דָּעַר אַלְטָעָר האָט וּזְקָרְבָּן גַּעֲצִיעָלָט זַי אַנְזָכָעָפָעָן, אַזְן

סיט א נרוּכָר שְׂנָעַלְגִּינְטַשׁ צְנוּגָלֶאָפָּקָן אֵין ווִינְקָעַל פָּוּן קָאִוּטָעַ, וְוֹאַעֲשָׂעַ אֵין
געַהָּאנְגָּעַן אַתְּ הַיְלִינְגָּן בְּגִילָּד.

לְעַגְנָאָרָאָת הָאָט וְזַךְ גַּעַוְאָרְפָּעָן אָוֹף אִיהָרָעַ קְנִיהָ פָּאָרֶץ הַמְּלִינְגָּעַן בְּגִילָּד אָוֹן
אוּפְּהַיְלָעְנְדָרִיג דֵּי הַעֲנָר אִין דָּעַר הוֹזֵךְ, הָאָט וְזַטְּבָעַ שְׁרָעַק גַּזְחָאָרָט אַוְיְטָעַן טְוִיטָם.
דָּעַר אַלְטָמָעַר מְאָרָאָט אִין גַּעַשְׁטָאָגָעַן הַיְנָטָעַר אִיהָרָעַ מְיֻטָּדָעַ רְפָזָן אֵין
הַאֲנָר אִין וְזַךְ גַּיְשָׁתְּנָעַדְרִיסְטָט אַוְיְמָזְזָהְיָעַן וְזַין הַאֲנָר, קָעַרְשָׁוּעַכְעָן דֵּי הַיְלִינְגָּן
קְפִּט אִין עַרְמָאָרְדָּעַן לְעַגְנָאָרָאָט, וְזַקְכָּעַ הָאָט מְפָלָל גַּעֲוָעַן פָּאָרָגָט.

זְעַהָּעָנְדָרִיג וְזַיְיָ קְנִיהָת אָוֹן וְזַיְיָ אִין מְתָהָלָל, אֵין אָוֹן אִיהָם עַרְוּקָעַט
עַמְּתָאָרָעַן אַתְּ הַיְלִינְגָּן וְעַקְיָהָל אָוֹן גַּוְשָׁמָן וְיַחְנָדָרִיג בָּאָטָה אַרְזָדָעַן גַּעֲוָעַטָּעַן אַגְּנָן.

כאנצערט-זאל דיעלנא 18

מעגלי בקיעת צו זעהנו דאמ ערשי מערנדע לעבענים-ቢילד

הַשְׁמִינִית

אדראמע פון לאדזער יודישען לעבען אין 4 טיעלען.
זועעלכעם געהט זייט 4 זואבעו אין ווארשווער כינעמאטאנראָפּ מיט זעלמעגעם ערפאָן.

לען אינהאלט פו דער דראמע, וועלכע איז יעדען
לאדווער גוט בעקאנט. איז אזי שפאנענער. דאמ עס
דייחרט יעדען מעונש בי צו טרעעהרען. דאמ בילד, וועל-
בעם איז אויסגעפיהרט פו די בעסטע יודישע ארטיס-
ט מייניז הרזטמיז, וועמי אויסגעפיהרטו גנטערז

卷之三

פָּה מְאַבֵּשׁ שֶׁת אֵין כִּאנְצְעַרְמַ-זָּאֵל דִּיעַלְנָא 18.

אנפאנג שבת 4 אודר נאכטונג און וואכענטונגן פון 6 אבענדס.

אָזֶה צוֹ דעַם בְּיֵלֶד אַיְזֶן עַפְאַסְטָן אַסְפָּעַצְיָעַלְעַ יְיִדְישָׁעַ מְזוֹיָה.
אוֹיֶף פַּעֲרָלָאנְגָן פָּוּזָן פּוּבְּלִיכְוּם הָאַטְדָּה דִּירַעַכְצִיעַ אַינְגַּעַרְיכְמַעַט, אוֹ דִי אַפְשָׁרִיפְטָנוֹ זָאַל
===== זַיְיַן אַזְּיַד אָזֶף יְיִדְישָׁ.

טראומת און טעאטער "פלאראָא"! צום ערשתען מאָל און קעניגרייך פוילען!

א. זשי מאווסקי אין לאדו.

אלטנרטון עזקואצקען אין דיז קלראטען: וסטעטנטגען, I II אונן III אונן און דיז זיין. בזינן זומט און דיז קלאנערלען אין דיז צוילג. צעפוקייזער 271 בזינדר-
גון האלב 10-8 ואכטנטאגן, בע דער ביטע מאן פלאן ביזלעגן און פארמעלע
סטרוקען, שטאטס-יעיניגס, אין פלאן צוינטשן סלא אקען גאנצעטן. אונזראטונגער
אין דיז אסבעטאנגען גאנצעטונג 80 רובל אין דיז I II אונן III 75 זובד זוחריין.
זידען וווערדען אונגענטומען נלייך מיט אלעמען. 807 1 1

א געשטפט

זילט א יונגערטאן מיט א קאפעטאל אין
2000 רובל, מעקלערם וווערעדער גאנצעטער,
צי וווערדען און נ. ד. מיראנץ פערטיקווער 44. 836

ויכטינ גיעט !

די בעטעה און שענסטעה ערשת קלאמיגע
טאנז=שיילע

י. מ. זוינטראָב
זאָכַדְנֵיאָ 38. 82

גנטאג אינקֶס! מאנאפאל-שלאנער!

פָּנִים הַיְינֵט בֵּין מְאֻנְטָאָן אַיְנָקֶז.

טעאטער

אפקירטען באדרפסען

דִזְגָן גַּלוּבָנָא אֲוֹן פַּעֲטַרְיכְּקוּעָר

די נאכט פון א שטראיענעס אלמן אונ נאך פועל
אנדרע נעהיטען.
אנאנס! פון דיענסטאג און ווערט ניר בי אונז געווי עוזן ווערטען דאס שענטגע בילד פון סעוזן
דער אָפֶג עַלְיהָלְמָעָר בָּר-מִינָן אדרע דער שוואכער
אויפֿן אלגעטעןעם קערלעגן פון נ. פובליךום ווועט. די דירקציין ווועט דאס מאל
ייזיסערן פראנראמ גענ侃ען ווערטען א לוטסיגער פארם, אלעס אויז דער פערטער שולציגן. ווין מער קראזיכיגער, און כרי
ז פְּעַמְבִּיבָּשָׁן פְּמָאָמָּשָׁן תְּלָשָׁוּן אֲוֹתָהָרְבָּ��ן אֲוֹתָהָרְבָּ��ן אֲוֹתָהָרְבָּ��ן אֲוֹתָהָרְבָּ��ן אֲוֹתָהָרְבָּ��ן

פעריכיינער 15 טעאטער "אַפְטִיך-פֿאָרְיוֹיעַ"

הוינט פֿרְיַיטָאנֵג צוּם לְעַצְמָעָן מֵאַל דָּעַר גְּרַעַסְטָעֶר דְּעַטְעַמְטָיו שְׁלַאֲגָעָר מַאֲרְגָּעָן שְׁבָתָה, דִּי לְעַצְמָעָן נִיהִיַּת דָּעַר קִינְעָמָאַטָּאָגָרָאָפִּיעַ.

הַעֲכָבָת בְּעַלְעָהָרָעַנְדָּן!

שְׁפָאַנְעַנְדָּן!

דִּי בְּאַנְדָּעַ דְּרָרִי צְפִיבָּעָן